

Informacja o działalności
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku
w 2013 roku

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku w roku 2013 funkcjonował w niezmienionej strukturze organizacyjnej. Stanowią ją dwa wydziały orzecznicze oraz wydział informacji sądowej. Od 15 marca 2013 r. kieruje Sądem Prezes dr Wojciech Stachurski pełniąc jednocześnie funkcję Przewodniczącego Wydziału I – Finansowego, Wiceprezes – Mieczysław Markowski przejął funkcję Przewodniczącego Wydziału II – Ogólnoadministracyjnego, Wydziałem Informacji Sądowej w dalszym ciągu przewodniczy Sędzia Danuta Tryniszewska-Bytys. Kadra sędziowska została uszczuplona w związku z odejściem w stan spoczynku dwóch Sędziów, w tym dotychczasowego Prezesa, przejściem do orzekania w NSA jednego sędziego i stałej, całorocznej delegacji kolejnego Sędziego. Częściowe wzmocnienie kadry orzeczniczej nastąpiło w wyniku przeniesienia do orzekania w tutejszym Sądzie Sędziego z Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie oraz czasowego delegowania do tutejszego Sądu drugiego Sędziego. Została przeprowadzona procedura naboru na dwa wakujące etaty sędziowskie zakończona przedstawieniem kandydatów Krajowej Radzie Sądownictwa. Bez zmian pozostawało zatrudnienie referendarzy, asystentów sędziów oraz pracowników administracji i obsługi. Przedmiotowo zakres zagadnień jakimi zajmował się Sąd zbliżony był do tematyki lat poprzednich.

Wpływ spraw (obydwa wydziały orzecznicze, wszystkie repertoria) zamknął się w 2013 roku liczbą 2001 (z poprzedniego roku pozostało 398 spraw). Łącznie w roku sprawozdawczym załatwiono 1761 spraw, w tym na rozprawie 1334 oraz 427 na posiedzeniu niejawnym. Pozostało 638 spraw niezakończonych.

Do Wydziału I (Finansowego) wpłynęło 647 spraw (87 pozostało z poprzedniego okresu sprawozdawczego), a załatwionych zostało 587 spraw (504 na rozprawie, 83 na posiedzeniu niejawnym), pozostało 147 spraw niezakończonych.

Wpływ w Wydziale II (Ogólnoadministracyjnym) wyniósł 1354 spraw (zaległych 311), a załatwiono 1174 spraw, z czego 830 na rozprawie, a 344 na posiedzeniu niejawnym. Nie zakończono 491 spraw.

W porównaniu do 2012 roku ogólny wpływ spraw w 2013 roku był wyższy o 410 spraw (25,76 %), w tym w Wydziale Finansowym był on wyższy o 169, a w Wydziale Ogólnoadministracyjnym o 241 spraw. Więcej również, bo o 209 w stosunku do roku poprzedniego, spraw załatwiono.

W rozbiciu na poszczególne repertoria to:

- w repertorium SA zarejestrowano 1868 spraw (640 Wydział I + 1228 Wydział II), zaś załatwiono 1632 sprawy (582 + 1050). Niezałatwionych w repertoriach SA w obydwu wydziałach zostało 604 spraw (odpowiednio 145 i 459). Załatwiono o 172 spraw więcej niż w roku 2012;

- w repertorium SAB (skargi na bezczynność) – łącznie zanotowano wpływ 103 skarg (3 sprawy w Wydziale I + 100 w Wydziale II), a zakończono 97 sprawy (1 + 96), pozostały 32 skargi niezałatwione (2 + 30);

- w repertorium SO – łącznie zarejestrowano 30 spraw (4 Wydział I + 26 Wydział II). Zakończono 32 sprawy (odpowiednio: 4 + 28), pozostały 2 niezałatwione sprawy w Wydziale II.

Podobnie jak w roku ubiegłym główną grupę spraw zarejestrowano w repertorium SA. Stanowiły one 93,35 % całego wpływu.

Przedmiotowo najbardziej reprezentatywną grupę stanowiły sprawy:

1. z zakresu zobowiązań podatkowych - 429 spraw (322 w 2012 r.), w tym między innymi:

- podatek dochodowy od osób fizycznych – 105 (poprzednio 74)
- podatek dochodowy od osób prawnych – 13 (18),
- podatek od towarów i usług – 106 (115),
- podatek od spadków i darowizn – 5 (6),
- podatek od nieruchomości – 45 (23),
- podatek akcyzowy – 52 (38).

Sprawy podatkowe (o symbolu 611) stanowiły 22,97 % ogólnego wpływu spraw łącznie zarejestrowanych w repertorium SA obydwu Wydziałów, a 67,03 % wpływu repertorium SA w Wydziale I i 66,30 % ogólnego wpływu tego Wydziału (wszystkie repertoria);

2. sprawy z zakresu pomocy społecznej (symbol 632) – 370 (w 2012 r. - 236), co stanowi 19,81 % ogólnego wpływu repertorium SA, 30,13 % wpływu – repertorium SA Wydziału II i 27,32 % ogólnego wpływu wydziałowego;

3. sprawy budowlane (symbol 601) – 158 spraw (w 2012 r. – 204), co stanowi 8,46% ogólnego wpływu repertorium SA, 12,87 % wpływu repertorium SA Wydziału II i 11,66 % ogólnego wpływu wydziałowego;

4. sprawy z zakresu działalności gospodarczej (symbol 604) – 137 spraw (73 w 2012 r.), co stanowi 7,33 % wpływu ogólnego w repertorium SA, a 11,13 % wpływu repertorium SA w Wydziale II i 10,12 % ogólnego wpływu wydziałowego. Wśród tych spraw największą grupę stanowiły sprawy z zakresu gier losowych i zakładów wzajemnych – 125;

5. sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego (symbol 615) – 104 (w 2012 r. – 95), co stanowi 5,57 % ogólnego wpływu repertorium SA, 8,47 % wpływu repertorium SA Wydziału II i 7,69 wpływu wydziałowego;

6. subwencje unijne (symbol 655) – 94 sprawy (w 2012 r. – 76), co stanowi 5,03 % ogólnego wpływu w repertorium SA, 14,69 % wpływu repertorium SA Wydziału I i 14,52 % ogólnego wpływu wydziałowego;

7. sprawy dotyczące dróg publicznych i prawa o ruchu drogowym (symbol 603) – 71 (w 2012 r. – 97), co stanowi 3,80 % ogólnego wpływu repertorium SA, 5,78 % wpływu Wydziału II i 5,24 % całego wpływu repertorium SA Wydziału;

8. sprawy samorządowe (symbol 639-641) – łączny wpływ w obydwu wydziałach – 88 (w 2012 r. – 65), co stanowi 4,71 % ogólnego wpływu repertorium SA. W Wydziale I zarejestrowano 22 sprawy, co stanowi 3,44 % wpływu repertorium SA tego Wydziału i 3,40 % ogólnego wpływu wydziałowego. Do Wydziału II wpłynęło 66 spraw, co stanowi 5,37 % wpływu repertorium SA Wydziału II i 4,87 % wpływu ogólnego tego Wydziału;

9. sprawy dotyczące ochrony środowiska i przyrody (symbol 613) – 55 (w 2012 r. - 27), co stanowi 2,94 % ogólnego wpływu w repertorium SA, 4,48 % wpływu repertorium SA Wydziału II i 4,06 % wpływu wydziałowego;

10. sprawy z zakresu geodezji i kartografii (symbol 612) – 54 (w 2012 r. – 25), co stanowi 2,89 % ogólnego wpływu w repertorium SA, 4,40 % wpływu repertorium SA Wydziału II oraz 3,99 % wpływu wydziałowego.

W stosunku do ogólnego wpływu 2001 spraw procentowy wskaźnik najliczniejszych grup rodzajowych przedstawia się następująco:

- sprawy podatkowe – 21, 44 %,
- sprawy z zakresu pomocy społecznej – 18,49 %,
- sprawy budowlane – 7,90 %,
- sprawy z zakresu działalności gospodarczej – 6,85 %,
- sprawy z zagospodarowania przestrzennego – 5,20 %,
- sprawy dotyczące subwencji unijnych – 4,70 %,
- sprawy samorządowe (obydwa wydziały) – 4,40 %.

Z powyższych danych wynika podobna jak w latach poprzednich struktura rodzaju spraw jakimi zajmował się tutejszy Sąd. Nadal najliczniejszą grupę stanowiły sprawy podatkowe i subwencje unijne w Wydziale I oraz w Wydziale II sprawy z zakresu pomocy społecznej, budowlane, zagospodarowania przestrzennego i dróg publicznych.

Wśród podatków prym wiodły, jak dotychczas, sprawy dotyczące podatku od osób fizycznych (symbol 6112) oraz od towarów i usług – VAT (symbol 6110). Natomiast w dalszym ciągu utrzymuje się stabilna, dość wysoka liczba spraw dotyczących subwencji unijnych i spodziewać się można jej wzrostu.

W strukturze spraw rozpoznawanych przez Wydział Ogólnoadministracyjny stabilna – wysoka była, jak wyżej podano, liczba spraw o symbolu 601 (budowlane), zaś nastąpił zdecydowany wzrost spraw z zakresu pomocy społecznej (symbol 632), z zakresu ochrony środowiska (symbole 639 – 641) oraz geodezji i kartografii (symbol 612). Niewielki spadek zanotowano w sprawach z zakresu dróg publicznych i prawa o ruchu drogowym (symbol 603).

Odczuwalny wzrost odnotowano w zakresie wpływu skarg na bezczynność (rejestrowanych w rep. SAB), bowiem wpłynęło ich łącznie 103, podczas gdy w 2012 roku 79 skarg. Także dwukrotnie zwiększyła się liczba wniosków o ukaranie grzywną w trybie art. 149 § 2 p.p.s.a. przy stwierdzeniu przez Sąd bezczynności lub przewlekłości postępowania. Na 33 wnioski grzywnę wymierzono w 15 sprawach, w 6 wnioskach oddalono, a 12 spraw zakończono w inny sposób.

W sprawach zakończonych należy odnotować następujące dane: w ogólnej liczbie 1334 spraw zakończonych na rozprawie (a więc najczęściej wyrokiem), skargę uwzględniono w 368 przypadkach, co stanowi 27,59 %, a oddalono w 896 przypadkach, co stanowi 67,17 %, w 16 sprawach - 1,20 % skargę odrzucono, a w 54 (4,05 %) zakończono postępowanie w inny sposób np. umorzono postępowanie sądowe. Na posiedzeniach niejawnych załatwiono 427 spraw.

Powyższe dane obejmują łącznie sprawy z obydwu wydziałów zarejestrowane we wszystkich repertoriach.

Liczby obrazujące załatwienie na rozprawie w poszczególnych wydziałach orzeczniczych przedstawiają się następująco:

1. Wydział I – zakończono 504 sprawy, w tym poprzez uwzględnienie skargi 119, co stanowi 23,61 %, oddalenie - 360, co stanowi 71,43 %, odrzucenie skargi - 3 (0,60 %) i 22 sprawy zakończono w inny sposób (4,37 %);
2. Wydział II – zakończono 830 spraw, z tego w 249 przypadkach skargę uwzględniono (30 %), w 536 oddalono (64,58 %), w 13 przypadkach skargę odrzucono (1,57 %) i 32 sprawy zakończono w inny sposób (3,86 %).

Łącznie w 2013 roku sędziowie i referendarze sporządzili 1368 uzasadnień orzeczeń (z uwzględnieniem orzeczeń wydanych na posiedzeniach niejawnych). Przeważająca większość została sporządzona w terminie ustawowym. Tylko jedno sporządzono z przekroczeniem terminu 14 dni, jednak nie później niż przed upływem miesiąca, a jedno w terminie powyżej 1 miesiąca. W 2012 roku liczba uzasadnień była niższa (1230).

Od wydanych orzeczeń kończących postępowanie w I instancji wpłynęło 351 skarg kasacyjnych. Z tej liczby w 16 przypadkach tutejszy Sąd odrzucił skargi kasacyjne (złożone z uchybieniem ustawowemu terminowi, sporządzone osobiście przez strony, nieopłacone itp.). Na dzień sporządzania niniejszego opracowania brak jest danych obrazujących skuteczność skarg kasacyjnych.

W roku sprawozdawczym nie wpłynęła ani jedna skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia tutejszego Sądu.

Na koniec roku sprawozdawczego pozostało niezakończonych spraw:

- powyżej 3 do 6 miesięcy – 133 (127 rep. SA + 6 rep. SAB);
- powyżej 6 do 12 m-cy – 26 (23 rep. SAB + 3 rep. SA);
- powyżej 12 m-cy do 2 lat – 14 (7 rep. SA + 7 rep. SAB);
- powyżej 2 do 3 lat – 12 (10 rep. SA + 2 rep. SAB);
- powyżej 3 lat – 0.

Dane te nie obejmują spraw, w których nastąpiło wznowienie postępowania sądowego. Tych niezakończonych pozostało 7.

W 2013 roku skargi były wnoszone przez następujące podmioty:

- osoby fizyczne – 1438 (w roku 2012 – 1193)
- osoby prawne – 484 (322)
- organizacje społeczne – 26 (23)
- prokuratorzy – 20 (33)
- Rzecznik Praw Obywatelskich – 0

Dokonując analizy pod kątem organów, których orzeczenia były przedmiotem kontroli Sądu, to skargi dotyczyły (w nawiasie dane z 2012 r.):

- centralnych i naczelnych organów – 102 (83) skargi, w tym 72 (56) – Ministra Finansów, 11 (10) – Prezesa ZUS, 7 (5) – Prezesa KRUS, 8 (5) – Głównego Inspektora Transportu Drogowego, 3 (7) – Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;
- samorządowych kolegiów odwoławczych – 738 (507) skarg, w tym SKO w Białymstoku – 425 (326), w Łomży 170 (88), w Suwałkach 143 (93),
- terenowych organów administracji rządowej – 318 (349),

- izb skarbowych – 281 (225),
- inspektorów urzędów kontroli skarbowej – 2 (1),
- dyrektora izby celnej – 200 (133),
- innych organów – 139 (129).

Jak wynika z powyższego, w dalszym ciągu – jak w roku 2012 – wzrosła liczba skarg na decyzje samorządowych kolegiów odwoławczych. Przyczynę tego stanu upatrywać należy w istotnej liczbie skarg na decyzje oparte na przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku, zwłaszcza w jej brzmieniu po nowelizacji z dnia 07 grudnia 2012 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1548). Także widoczny wzrost skarg objął orzeczenia dyrektora izby celnej – w tej grupie dominowały sprawy oparte na przepisach ustawy o grach hazardowych z dnia 19 listopada 2009 r.

W dalszym ciągu postępowania mediacyjne i uproszczone były mało zauważalne w praktyce Sądu. Wpłynęły 2 wnioski o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego a 12 wniosków o rozpoznanie sprawy w postępowaniu uproszczonym. W tym ostatnim trybie rozpoznano jedną sprawę. Nie załatwiono skutecznie postępowań mediacyjnych bowiem w jednej sprawie skarga podlegała odrzuceniu, a drugi wniosek na dzień 31 grudnia 2013 r. znajdował się we wstępnej fazie procesowej.

W roku sprawozdawczym nastąpił w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Białymstoku odczuwalny, bo wynoszący 410 spraw (25,76 %) wzrost wpływu. Jak wyżej podano zarejestrowano łącznie 2001 spraw, podczas gdy w 2012 – 1591. Łącznie załatwionych zostało 1761 spraw, tj. o 209 więcej niż w roku poprzednim. Struktura przedmiotowa spraw, którymi zajmowały się wydziały orzecznicze, była podobna do lat poprzednich. W Wydziale I dominowały nadal sprawy podatkowe, w Wydziale Ogólnoadministracyjnym sprawy budowlane zostały wyprzedzone przez bardzo liczne sprawy z zakresu pomocy społecznej, ale nadal stanowią widoczną grupę. Odnotować należy dalszy śladowy udział instytucji postępowania mediacyjnego i uproszczonego. Niezmiennie decydująca część spraw podlegała rejestracji w repertorium SA – 1868 a minimalna w repertorium SAB – 103 i repertorium SO – 30.

W Wydziale I w roku 2013 r. odnotowany został znaczny, bo aż 35 % wzrost wpływu spraw. Wzrost ten dotyczy większości kategorii spraw rozpoznawanych w tym Wydziale. Podobnie jak w latach poprzednich, największy wpływ, a co za tym idzie, największa ilość rozpoznanych spraw, dotyczy zobowiązań podatkowych. Wśród nich najwięcej, choć już nieco mniej niż w roku poprzednim, było spraw z zakresu podatku od towarów i usług, a w dalszej kolejności: podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku akcyzowego, podatku od czynności cywilnoprawnych i opłaty skarbowej, podatku od nieruchomości, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od spadków i darowizn oraz podatku od gier. Tradycyjnie najczęstszym przedmiotem zaskarżenia w tej kategorii spraw były decyzje określające lub ustalające wysokość zobowiązania podatkowego. Zauważalny jest jednak znaczny, bo aż 26 % wzrost skarg na interpretacje indywidualne przepisów prawa podatkowego wydawane przez Ministra Finansów. Drugą co do wielkości kategorią spraw orzekanych w Wydziale I, stanowiły sprawy dotyczące subwencji unijnych i funduszy strukturalnych, w szczególności dopłat do produkcji rolnej. W Wydziale I Sąd rozpoznawał też sprawy dotyczące przyznawania ulg w spłacie należności pieniężnych, egzekucji należności pieniężnych, obrotu towarowego z zagranicą (tzw. sprawy celne), dotacji i subwencji oraz budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Nową kategorię stanowiły sprawy z zakresu opłat za gospodarowanie odpadami.

W sprawach dotyczących podatku od towarów i usług Sąd zajmował się między innymi problemem: opodatkowania czynności przeniesienia własności nieruchomości gminnej na rzecz Skarbu Państwa przy jednoczesnym pozostawieniu tej nieruchomości w zarządzie gminy (I SA/Bk 37/13); opodatkowania czynności, z tytułu których sportowa spółka akcyjna otrzymuje środki finansowe od UEFA, za udział zawodników w meczach towarzyskich rozgrywanych przed mistrzostwami oraz w ostatecznych rozgrywkach mistrzostw Europy (I SA/Bk 249/13); następstwa prawnego w zakresie podatku od towarów i usług w przypadku aportu przedsiębiorstwa spółdzielni do spółki z o.o. (I SA/Bk 449/12), czy też korzystania ze zgłoszenia rejestracyjnego przez małżonka rolnika prowadzącego wspólne gospodarstwo rolne (I SA/Bk 364/12). Sporo spraw z zakresu podatku od towarów i usług dotyczyło zwolnień podatkowych, w tym między innymi zwolnienia od podatku dostawy budynków (I SA/Bk 46/13) i dostawy towarów używanych (I SA/Bk 227/13).

W sprawach z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych, w których odnotowano największy - 42 % wzrost wpływu, Sąd zajmował się między innymi opodatkowaniem przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów. W tym zakresie w sprawach rozpoznawanych po 18 lipca 2013 r., tj. po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku w sprawie o sygn. SK 18/09, w którym Trybunał stwierdził niekonstytucyjność przepisu art. 20 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 2006 r.), orzekano o uchyleniu decyzji organów obu instancji stosując przepisy art. 135 i art. 145 § 1 pkt 1 lit. b ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w zw. z art. 240 § 1 pkt 8 ustawy - Ordynacja podatkowa (I SA/Bk 372/12, I SA/Bk 373/13, I SA/Bk 378/13, I SA/Bk 379/13, I SA/Bk 408/13, I SA/Bk 409/13, I SA/Bk 401/13 oraz I SA/Bk 402/13). Po ogłoszeniu przez Trybunał przywołanego wyroku, WSA w Gorzowie Wielkopolskim i NSA zwróciły się do Trybunału z pytaniami dotyczącymi konstytucyjności art. 20 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w brzmieniu obowiązującym po 1 stycznia 2007 r. (odpowiednio w sprawach I SA/Go 336/13 i II FSK 1835/13). W związku z tym, w tego typu sprawach tutejszy Sąd zawieszał postępowania sądowe na podstawie art. 125 § 1 pkt 1 p.p.s.a. Spośród innych spraw z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych Sąd zajmował się między innymi oceną skutków podatkowych umów cywilnoprawnych (I SA/Bk 142/13, I SA/Bk 143/13), opodatkowaniem zryczałtowanym podatkiem dochodowym na zasadach właściwych dla przychodów z najmu odszkodowania uzyskanego na mocy porozumienia z uwagi na wcześniejsze rozwiązanie umowy najmu (I SA/Bk 182/13, I SA/Bk 183/13, I SA/Bk 184/13, I SA/Bk 185/13, I SA/Bk 186/13 oraz I SA/Bk 187/13).

W roku 2013 odnotowano mniej niż w roku poprzednim spraw z zakresu podatku dochodowego od osób prawnych (spadek wpływu o 28 %). W tej kategorii spraw ponad połowę stanowiły skargi na indywidualne interpretacje przepisów prawa podatkowego. Sąd zajmował się między innymi: problemem opodatkowania wypłaty wspólnikowi spółki kapitałowej z tytułu wynagrodzenia za przymusowe bądź dobrowolne umorzenie udziałów (I SA/Bk 335/13, I SA/Bk 393/12), jak też problemem opodatkowania kaucji gwarancyjnej (I SA/Bk 467/12).

W sprawach z zakresu podatku akcyzowego Sąd rozstrzygał między innymi: o warunkach zwolnienia z podatku paliwa lotniczego wykorzystywanego w statkach powietrznych (I SA/Bk 462/12, I SA/Bk 430/12, I SA/Bk 423/13), klasyfikacji pojazdów

osobowych przy wewnątrzspółnotowym nabyciu (I SA/Bk 60/13, I SA/Bk 54/13, I SA/Bk 177/13) warunkach zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (I SA/Bk 318/13).

W grupie spraw dotyczących podatków i opłat lokalnych Sąd rozstrzygał między innymi w przedmiocie: zwolnienia z podatku od nieruchomości infrastruktury kolejek wąskotorowych (I SA/Bk 75/13, I SA/Bk 93-97/13), zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków gospodarczych położonych na gruntach gospodarstw rolnych (I SA/Bk 13-17/13), charakteru zapisów ewidencji gruntów i budynków dla potrzeb opodatkowania podatkiem od nieruchomości (I SA/Bk 48-49/13), opodatkowania podatkiem od nieruchomości użytków rolnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (I SA/Bk 464-468/13). W ramach tej kategorii spraw Sąd badał również zgodność z przepisami prawa uchwał podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w przedmiocie opłaty targowej (I SA/Bk 168/13, I SA/Bk 147/13, I SA/Bk 198/13), oraz opłat za gospodarowanie odpadami (I SA/Bk 127/13).

W pozostałych sprawach z zakresu zobowiązań podatkowych Sąd zajmował się między innymi: w podatku od czynności cywilnoprawnych - opodatkowaniem darowizny przedsiębiorstwa w części dotyczącej przejęcia długów i ciężarów (I SA/Bk 234/132), w podatku od spadków i darowizn – opodatkowaniem służebności osobistej (I SA/Bk 119/13) oraz warunkami zwolnienia od opodatkowania spadków i darowizn nabytych przez najbliższe osoby (I SA/Bk 35/13), w podatku od gier – zgodnością polskich przepisów ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych z przepisami Dyrektywy nr 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (I SA/Bk 455/13).

W sprawach z zakresu prawa celnego Sąd rozstrzygał w przedmiocie możliwości wprowadzania zmian w dokumentach zgłoszenia celnego (I SA/Bk 504/13, I SA/Bk 505/13, I SA/Bk 506/13, I SA/Bk 507/13) oraz warunków zwolnienia od należności celnych tzw. mienia przesiedleńczego (I SA/Bk 179/13, I SA/Bk 138/13).

W sprawach dotyczących podziału środków unijnych, orzekanych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Sąd rozstrzygał głównie w przedmiocie negatywnej oceny wniosków

o dofinansowanie (np.: I SA/Bk 169/13, I SA/Bk 170/13, I SA/Bk 452/13). Zauważalny jest jednak wzrost skarg na decyzje nakazujące zwrot udzielonej pomocy finansowej (np. I SA/Bk 194/13, I SA/Bk 478/13).

W grupie spraw z zakresu dopłat do produkcji rolnej w roku 2013 dominowały skargi na decyzje dotyczące przyznania płatności obszarowych (np. I SA/Bk 166/13, I SA/Bk 361/13, I SA/Bk 398/13), zaś w niewielkiej ilości skargi na decyzje dotyczące płatności za zalesianie gruntów rolnych (I SA/Bk 426/12, I SA/Bk 454/13), czy też wpisu do ewidencji producentów rolnych (I SA/Bk 442/13).

W większości spraw rozpoznawanych w Wydziale I składy orzekające prezentowały jednolite poglądy dotyczące wykładni stosowanych przepisów prawa, bazując często na poglądach wyrażanych we wcześniejszych orzeczeniach tutejszego Sądu, a także w orzecznictwie innych sądów administracyjnych oraz orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W kilku rozpoznanych w 2013 r. sprawach (I SA/Bk 367/13, I SA/Bk 368/13, I SA/Bk 369/13, I SA/Bk 370/13) Sąd odstąpił od poglądu wyrażonego w orzeczeniu z 2004 r. (SA/Bk 1038/03), zgodnie z którym w celu ustalenia tzw. „okresów nieodsetkowych” należy łączyć czas trwania postępowania przed organem pierwszej instancji w sytuacji uchylenia decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia. Przy niezmienionym stanie prawnym Sąd doszedł do wniosku, że uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia skutkuje tym, że terminy, o których mowa w art. 54 § 1 pkt 2, pkt 3 i pkt 7 Ordynacji podatkowej liczone są na nowo i nie podlegają sumowaniu.

W okresie objętym niniejszą informacją w Wydziale I wystąpiła rozbieżność poglądów w kwestii interpretacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 17 lipca 2012 r. sygn. akt P 30/11. W wyroku tym Trybunał stwierdził, że art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim wywołuje skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczęciem postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym to postępowaniu podatnik nie został poinformowany najpóźniej z upływem terminu wskazanego w art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. Na tle tego orzeczenia w praktyce pojawiła się wątpliwość, w jaki sposób podatnik powinien być poinformowany o wszczętym postępowaniu karnym lub postępowaniu w sprawie o przestępstwo

skarbowe lub wykroczenie skarbowe, aby mogło to skutkować zawieszeniem biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. W dwóch sprawach składy orzekające przyjęły, że dopiero w momencie ogłoszenia podatnikowi postanowienia o przedstawieniu zarzutów dochodzi do poinformowania go o toczącym się postępowaniu karno-skarbowym (I SA/Bk 242/13, I SA/Bk 336/13). W innym orzeczeniu skład orzekający odstąpił od tego poglądu przyjmując, że skoro ani Trybunał Konstytucyjny, ani treść przepisów prawa podatkowego nie określają sposobu czy też formy, w jakiej podatnik powinien być poinformowany o wszczęciu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, skutkiem którego jest zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczęciem takiego postępowania, to należy przyjąć, że warunek ten zostanie spełniony, jeżeli w sprawie nie będzie wątpliwości, że podatnik wiedział o wszczęciu postępowania, bez względu na formę i sposób przekazania tej informacji (I SA/Bk 394/13).

Tak, jak w latach poprzednich, stałym elementem orzecznictwa Wydziału I jest problematyka stosowania prawa Unii Europejskiej. Dotyczy to w szczególności spraw z zakresu podatku od towarów i usług (np.: I SA/Bk 37/13, I SA/Bk 46/13, I SA/Bk 144/13, I SA/Bk 202/13, I SA/Bk 249/13, I SA/Bk 393/13, I SA/Bk 431/13, I SA/Bk 457/13), podatku akcyzowego (np. I SA/Bk 462/12, I SA/Bk 430/12, I SA/Bk 423/13 np.), należności celnych (np.: I SA/Bk 504/13, I SA/Bk 505/13, I SA/Bk 506/13, I SA/Bk 507/13), płatności rolnych (np.: I SA/Bk 217/13, I SA/Bk 407/13). Składy orzekające odwoływały się też do postanowień Konstytucji RP, w tym do takich konstytucyjnych zasad jak: zasada wyłączności ustawowej w zakresie nakładania ciężarów podatkowych (I SA/Bk 363/13), zasada powszechności ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych (I SA/Bk 465/12, I SA/Bk 122/13), zasada proporcjonalności przy wprowadzaniu ograniczeń prawa i wolności obywatelskich (I SA/Bk 363/12, I SA/Bk 454/13), zasada sprawiedliwości społecznej (I SA/Bk 119/13), zasada demokratycznego państwa prawa (I SA/Bk 323/13, I SA/Bk 490/13).

W Wydziale II Ogólnoadministracyjnym rozpoznano łącznie 1174 spraw. Na rozprawie załatwiono 830 spraw, na posiedzeniu niejawnym wydano 344 orzeczenia kończące postępowanie. W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego wystąpił zarówno wzrost wpływu spraw o 241 (21, 7 %) jak i załatwienia – o 81 spraw (10,8 %).

W dalszym ciągu, tak jak w 2012 roku, problemowo najliczniejsza była grupa spraw o symbolu 632 dotyczących pomocy społecznej, bowiem wpłynęło ich 370 (27,3 %) wpływu Wydziału, a 30,13 % wpływu rep. SA, z czego rozpoznano 261 spraw.

Nastąpiła, w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego, zmiana tematyczna w tej grupie skarg, bowiem poprzednio najliczniejsze były w przedmiocie zasiłków celowych, okresowych i stałych, natomiast obecnie 256 spraw zarejestrowano w podsymbolu 6329 „inne o symbolu podstawowym 632”, wśród których dominowały skargi na decyzje odmawiające przyznania zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków rodzinnych i dodatków do nich, zwrotu lub umorzenia należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz liczna w drugim półroczu 2013 r. grupa skarg na decyzje odmawiające przyznania specjalnych zasiłków opiekuńczych. Jak wydaje się, na takie problemowe ukształtowanie się spraw z zakresu pomocy społecznej wpływ miała nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych z grudnia 2012 r.

W grupie spraw dotyczących specjalnych zasiłków opiekuńczych wystąpiły rozbieżności w orzecznictwie Wydziału (np.: sprawy II SA/Bk 820/13, II SA/Bk 902/13, II SA/Bk 953/13 a II SA/Bk 926/13 i II SA/Bk 927/13). Te zauważalne były także w praktyce orzeczniczej innych sądów administracyjnych, a społeczną wagę problemu potwierdzają pytania prawne skierowane do Trybunału Konstytucyjnego: dwa związane z konstytucyjnością przepisów przejściowych, z których jedno zostało rozpoznane w wyroku TK z 05 grudnia 2013 r. w sprawie K 27/13 a drugie (dotyczące innego przepisu przejściowego) nierozpoznane w sprawie P 33/13, nadto nierozpoznane pytanie prawne dotyczące zgodności z ustawą zasadniczą art. 16 a znowelizowanej ustawy o świadczeniach rodzinnych postawione przez WSA w Poznaniu i wniosek grupy posłów zarejestrowany pod sygnaturą K 38/13.

W tej grupie spraw w roku sprawozdawczym tutejszy Sąd, wzorem lat poprzednich, często sięgał do wykładni celowościowej i prokonstytucyjnej, a także odwoływał się do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego (np.: II SA/Bk 820/13, II SA/Bk 902/13, II SA/Bk 953/13, II SA/Bk 741/13).

Kolejną najliczniejszą grupę (mimo niewielkiego spadku wpływu w stosunku do 2012 roku) stanowiły sprawy budowlane. Wpłynęło ich 158 (11,66 % wpływu Wydziału Ogólnoadministracyjnego i 12,87 % rep. SA), a załatwionych zostało 147. W tej grupie, jak w latach poprzednich, przeważały skargi na rozstrzygnięcia organów

inspekcji nadzoru budowlanego związane głównie z poszczególnymi rodzajami samowoli budowlanych, nieco mniejszą grupę stanowiły skargi na akty organów administracji architektoniczno-budowlanej (pozwolenia na budowę, sprzeciwy do zgłoszenia robót budowlanych, pozwolenia na wykonanie innych robót niż budowa, pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego).

Linia orzecznicza w sprawach budowlanych stanowiła kontynuację dotychczasowej. Nie stwierdzono odstępstw ani rozbieżności.

Dużą liczebnie, znacznie większą niż w 2012 roku grupę spraw Wydziału II stanowiły sprawy o symbolu 6042 dotyczące gier losowych i zakładów wzajemnych, związane ze stosowaniem ustawy o grach hazardowych. Zarejestrowano ich 125 (9,23 %) wpływu wszystkich spraw Wydziału i 10,17 % rep. SA a zostało załatwionych 108. Dotyczyły zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, cofnięcia rejestracji automatów do gier o niskich wygranych, obciążania kosztami badania sprawdzającego, obowiązku poddania automatów do gier badaniom.

W tej grupie spraw na szczególną uwagę zasługują orzeczenia organów celnych poddane kontroli sądowej w kontekście wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawach połączonych C-213/11, C-214/11 i C-217/11. Spór w tych sprawach dotyczył oceny poszczególnych regulacji ustawy z dnia 19 listopada 2011 r. o grach hazardowych (Dz.U. Nr 201, poz. 1540 ze zm.) w zakresie ich technicznego charakteru w rozumieniu Dyrektywy Nr 98/34WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. UE.L98.204.37 ze zm.)

W grupie spraw z zakresu samorządu terytorialnego odnotowano głównie skargi na uchwały organów gminy wnoszone w trybie art. 101 ustawy o samorządzie gminnym (dalej u.s.g.), śladowe były skargi na uchwały rady powiatu i sejmiku województwa, skargi gmin na rozstrzygnięcia nadzorcze oraz skargi organów nadzoru na uchwały organów gminy.

W najliczniejszej grupie skarg złożonych w trybie art. 101 ustawy o samorządzie gminnym dominowały skargi na uchwały w przedmiocie uchwalenia lub zmiany planów zagospodarowania przestrzennego. Drugą widoczną tematycznie grupę stanowiły skargi na uchwały rad gminy związane z szeroko rozumianymi zasadami gospodarowania odpadami. Zauważalne były skargi na uchwały związane

z przekształceniem lub likwidacją szkół, które budziły szerokie zainteresowanie społeczne tak, jak skargi dotyczące gospodarowania przez gminę odpadami komunalnymi.

W licznych sprawach o symbolu 615 – z zakresu planowania przestrzennego (104 sprawy, 97 załatwionych) przeważały, jak poprzednio - skargi na decyzje o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego, a 25 skarg dotyczyło uchwał w przedmiocie planów zagospodarowania przestrzennego, wyżej zasygnalizowanych.

Z tej ostatniej kategorii w 6 przypadkach Sąd stwierdził nieważność w całości lub części zaskarżonego aktu, a w 13 skargi oddalił. Orzecznictwo Wydziału jest spójne, nie stwierdza się rozbieżności. W dużej mierze przy ocenie merytorycznej planu odnoszono się do orzeczeń TK, a zwłaszcza do Konstytucji RP. Ilustrację stanowiska Sądu stanowią sprawy II SA/Bk 246/13 czy II SA/Bk 984/12. Sąd wskazywał, że co prawda prawo własności jest w Rzeczypospolitej Polskiej chronione konstytucyjnie (art. 21 ust. 1 Konstytucji RP), jednak nie jest prawem absolutnym i bezwzględnym. Konstytucja dopuszcza w art. 64 ust. 3 możliwość ograniczenia praw właścicielskich, jednakże tylko na podstawie przepisów ustawy i w takim zakresie w jakim ograniczenie nie narusza istoty prawa własności tj. jest proporcjonalne (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP). Zdaniem Sądu wprowadzone planem regulacje ingerujące w prawo własności nie przekraczają granic władztwa planistycznego, nie wynikają z arbitralnego stanowiska organu tam gdzie zostały wyczerpująco uzasadnione i stanowią fragment pewnej całości koncepcyjnej i prawnej dotyczącej obszaru objętego planem, stanowią również wyraz dążenia do kompleksowego uregulowania statusu obszaru objętego planem oraz gdy podlegają akceptacji wszystkich objętych planem działek te same kryteria.

W orzeczeniach obejmujących warunki zabudowy odnotowano wzrost liczby wyroków uwzględniających skargi co świadczyć może o bardziej skomplikowanych problemach występujących w tej grupie spraw, bowiem sama interpretacja tzw. „dobrego sąsiedztwa” nie nastęrcza już organom większych problemów. Została jednolicie ukształtowana poprzez orzecznictwo sądowe.

W mniejszych liczebnie rodzajach spraw mieściły się sprawy z zakresu: dróg publicznych i transportu, uprawnień do kierowania pojazdami, związane z gospodarką mieniem komunalnym oraz gospodarką nieruchomościami, opłatami adiacenckimi, z zakresu geodezji i kartografii wśród których (jak dotychczas

dominowały związane z ewidencją gruntów i budynków), sprawy dotyczące ochrony środowiska, ochrony gruntów rolnych i leśnych, wywłaszczenia nieruchomości, ochrony zdrowia oraz dotyczących stosunków służbowych. Pozostałe kategorie były niewielkie bowiem obejmowały po kilka spraw (np.: sprawy mieszkaniowe, kombatanckie, dotyczące osób bezrobotnych, ekologii i górnictwa).

Tematyka problemów oraz linia orzecznicza stanowiły kontynuację dotychczasowego stanowiska tutejszego Sądu. Rozbieżności były sporadyczne w stosunku do liczby rozpoznanych w Wydziale spraw.

Oprócz rozbieżności w zakresie orzeczeń Sądu w sprawach dotyczących np.: specjalnych zasiłków opiekuńczych (sprawy II SA/Bk 820/13, II SA/Bk 902/13, II SA/Bk 953/13 a II SA/Bk 926/13, II SA/Bk 927/13) wskazać trzeba sprawy II SA/Bk 18/13, II SA/Bk 89/13, II SA/Bk 277/13 oraz II SA/Bk 278/13, które oddalały skargi na orzeczenia organów Inspekcji Sanitarnej – działających jako organy egzekucyjne we wszczętym przez nie postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczącym obowiązku poddania dziecka szczepieniom ochronnym. Natomiast w sprawach II SA/Bk 247/13 oraz II SA/Bk 248/13 odstąpiono od powyższego poglądu stwierdzając nieważność kwestionowanych rozstrzygnięć i wskazując, że organy Inspekcji Sanitarnej nie są właściwe w tych sprawach, bowiem organem właściwym do przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie dotyczącej poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym jest wojewoda. Zmiana powyższa nastąpiła na skutek stanowiska NSA zaprezentowanego w wyroku w sprawie II OSK 745/12.

Rozbieżności w orzecznictwie tutejszego Sądu dotyczyły również oceny posiadania przez jedno ze skarżących stowarzyszeń (wobec którego sąd powszechny wydał postanowienie o jego rozwiązaniu i zarządzeniu likwidacji) zdolności sądowej w postępowaniu sądowoadministracyjnym. W sprawie II SA/Bk 656/12 tutejszy Sąd wskazał, że rozwiązanie stowarzyszenia oznacza utratę przez niego bytu prawnego, a tym samym zdolności sądowej. Takie samo stanowisko zaprezentował skład orzekający w sprawie I SA/Bk 472/11 i odmówił stowarzyszeniu przyznania prawa pomocy z uwagi na brak zdolności sądowej. Orzeczenie to uchylił NSA w sprawie II GZ 334/13, wskazując że przedmiotowa ocena prawna jest zbyt daleko idąca. NSA wywiódł, że utrata zdolności sądowej podmiotu będącego stowarzyszeniem może mieć miejsce dopiero po jego wykreśleniu z rejestru stowarzyszeń. Pozostając związany tą oceną prawną skład orzekający tutejszego Sądu ponownie rozpoznając

w sprawie I SA/Bk 472/11 wniosek stowarzyszenia o przyznanie prawa pomocy stwierdził, że stowarzyszenie w likwidacji – z uwagi na brak interesu prawnego poprzez niemożność prowadzenia działalności określonej w statucie – nie „odpowiada definicji strony” i „nie może skutecznie ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.”

W tym miejscu należy zauważyć, iż pierwsze ze wskazanych stanowisk było akceptowane przez inne składy orzekające NSA (np.: w sprawach II OZ 542/13, II OZ 367/13, II OZ 256/3).

Na uwagę zasługują sprawy budzące zainteresowanie lokalnej społeczności oraz lokalnych mediów. Większość z nich dotyczyła skarg na uchwały samorządowe w przedmiocie: przekształcenia lub likwidacji szkół, gospodarki odpadami komunalnymi, połączenia szpitali, zgody rady powiatu na wydzierżawienie nieruchomości użytkowanej przez publiczny ZOZ, czy odrzucenia wniosku mieszkańców o przeprowadzenie referendum lokalnego w przedmiocie podziału gminy.

Medialne zainteresowanie dotyczyło również sprawy II SA/Bk 388/12, w której zaskarżono zarządzenie zastępcze wojewody wygaszające mandat wójta z powodu utraty prawa wybieralności spowodowanego skazaniem prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego. Sąd ocenił, że w badanej sprawie zostały spełnione przesłanki wydania zarządzenia zastępczego w przedmiocie wygaszenia mandatu, bowiem nie uczyniła tego rada gminy ani w terminie ustawowym (art. 26 ust. 2 ordynacji wyborczej), ani w terminie dodatkowo wyznaczonym przez wojewodę na podstawie art. 98 „a” ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Sąd wskazał, że wydając zarządzenie zastępcze wojewoda nie był uprawniony do oceny pracy skarżącego na stanowisku wójta.

Budzącą zainteresowanie środków przekazu była także sprawa II SA/Bk 788/12 ze skargi ogólnopolskiego stowarzyszenia na decyzję samorządowego kolegium odwoławczego w przedmiocie określenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia w postaci budowy biogazowni. Kwestionowaną decyzję uchylono, bowiem skład orzekający stwierdził że w przedłożonym przez inwestora raporcie brak jest opisu analizowanych wariantów, co najmniej dwóch (poza zaproponowanym przez wnioskodawcę): racjonalnego wariantu alternatywnego oraz wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, jak również brak jest określenia przewidywanego oddziaływania na środowisko każdego z tych wariantów.

W orzecznictwie Wydziału Ogólnoadministracyjnego stosowano także, chociaż w dużo mniejszym niż w Wydziale I (Finansowym) zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej. Ten różny zakres wynikał ze specyfiki spraw przynależnych do każdego z Wydziałów. Najbardziej reprezentatywne były tu sprawy związane z orzeczeniami administracyjnymi wydanymi w oparciu o przepisy ustawy o grach hazardowych.

Powtórzyć można, że zagadnieniem spornym w sprawach związanych z wykorzystywaniem automatów do gier o niskich wygranych była ocena podstaw zaskarżonych decyzji jako spełniających cechy przepisów technicznych w rozumieniu art. 1 pkt 11 Dyrektywy nr 98/34/WE z 1998 r. (Dz. U. UE. L. 98.204.37 ze zm.). W sprawie II SA/Bk 513/13 oceniono jako prawidłowe postępowanie organu, który nie zaliczył przepisu art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (będącego podstawą umorzenia postępowania w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych) do przepisów technicznych podlegających uprzedniej notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z art. 8 ust. 1 dyrektywy. Zdaniem Sądu wskazany przepis został przyjęty w ramach realizacji dopuszczalnych klauzul bezpieczeństwa, zezwalających na odstępstwa od traktatowej swobody przepływu towarów i usług, co uzasadnia brak możliwości jego zakwalifikowania do przepisów technicznych. W sprawie tej Sąd ocenił również znaczenie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 19 lipca 2012 roku w sprawach połączonych C-213/11, C-214/11 i C-217/1.

W sprawach II SA/Bk 496/13 (której przedmiotem była legalność decyzji wydanej na podstawie art. 135 ust. 2 ustawy o grach hazardowych), II SA/Bk 322/13 (której przedmiotem była legalność decyzji wydanej na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy o grach hazardowych), II SA/Bk 841/12, II SA/Bk 604/12 i II SA/Bk 739/12 (których przedmiotem była legalność decyzji wydanych na podstawie art. 129 ust. 1 i art. 138 ust. 1 ustawy hazardowej) - Sąd uchylił zaskarżone decyzje wskazując na nieprzeprowadzenie przez organ oceny, czy przepisy będące podstawą tych rozstrzygnięć są przepisami technicznymi w rozumieniu art. 1 pkt 11 Dyrektywy nr 98/34/WE i wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 lipca 2012 r.

W sprawie II SA/Bk 81/13 Sąd badał legalność decyzji wydanej przez inspekcję weterynaryjną, którą nakazano hodowcy wykonanie określonych czynności zabezpieczających oraz zakazano określonych działań - w związku z wykryciem obecności składników pochodzenia zwierzęcego w paszy podawanej zwierzętom hodowlanym. Skład orzekający odwołał się w tej sprawie do przepisu art. 54 ust. 1

Rozporządzenia WE nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U.UE L z 2004 r. Nr 165 ze zm.).

Jak wyżej zasygnalizowano w poszczególnych kategoriach spraw w orzecznictwie Wydziału Ogólnoadministracyjnego jak i całego Sądu umocniła się praktyka odwoływania się przez składy orzekające do Konstytucji RP i zawartych w niej zasad, jak też stosowania prokonstytucyjnej wykładni prawa. W szczególności wielokrotnie składy orzekające odwoływały się do zasad sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji), państwa prawa (art. 71), ochrony prawa własności (art. 21, 22, 64), wolności i równości człowieka (art. 30-32), proporcjonalności w stosowaniu ograniczeń prawa i wolności obywatelskich (art. 31), prawa do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej i osób pełniących funkcje publiczne (art. 61), ochrony zdrowia (art. 68) i innych.

Nieorzeczniczy Wydział Informacji Sądowej – jak w latach poprzednich – wykonywał swoją pracę w niezmienionym składzie a jednym z jego głównych zadań było udzielanie informacji publicznej poprzez załatwianie wniosków pisemnie złożonych do Sądu (w formie tradycyjnej – papierowej lub za pośrednictwem poczty elektronicznej, także z wykorzystaniem platformy e-PUAP) oraz udzielanie informacji ustnie: telefonicznie lub bezpośrednio w sekretariacie Wydziału.

Liczba zarejestrowanych wniosków zwiększyła się o 12, bowiem wpłynęło ich 31, podczas gdy w 2012 roku ich liczba wynosiła 19. W formie tradycyjnej – papierowej zostało złożonych 20 wniosków, a 11 w drodze poczty elektronicznej, w tym 3 wnioski wpłynęły z wykorzystaniem platformy e-PUAP. W roku sprawozdawczym wszystkie zostały załatwione poprzez udzielenie odpowiedzi.

Nie wydano decyzji odmownych w żadnej sprawie.

Spośród ogólnej liczby 31 zarejestrowanych wniosków – 10 zawierało żądanie udostępnienia orzeczenia Sądu w trybie dostępu do informacji publicznej i wszystkie zostały złożone przez osoby fizyczne. Ww. wnioski złożono w formie tradycyjnej – papierowej. Zostały one zrealizowane w postaci przesłania wydruków żądanych orzeczeń z Bazy orzeczeń znajdującej się na stronie internetowej NSA.

Niewielka liczba wniosków o udostępnienie treści orzeczeń Sądu, potwierdza ocenę, że funkcjonowanie bazy orzeczeń na stronie internetowej NSA spełnia swoją funkcję informacyjną i upowszechniającą wiedzę z zakresu orzecznictwa w dziedzinie prawa administracyjnego.

Pozostałe wnioski związane z udzielaniem informacji publicznej obejmowały następujące kwestie:

- a/ podania danych statystycznych związanych z pracą Sądu;
- b/ informacji ogólnych lub szczegółowych związanych z konkretnymi sprawami zawisłymi w tutejszym Sądzie lub zakończonymi;
- c/ informacji dotyczących właściwości sądów administracyjnych oraz podania danych adresowych Sądu;
- d/ informacji dotyczących funkcjonowania Sądu.

Zarejestrowane wnioski o udzielenie informacji publicznej pochodziły z reguły od osób fizycznych, cztery pochodziły od dziennikarzy, autorem jednego wniosku był radny powiatu oraz jedna organizacja społeczna.

Zgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2001 r. (Dz.U z 2001 r., Nr 112, poz. 1198) wnioski załatwiono w formie żądanej przez ich autorów.

W roku sprawozdawczym nie wpłynął żaden wniosek dot. warunków ponownego wykorzystania informacji publicznej. Nie były wydane decyzje o wysokości opłat.

Oprócz 31 wniosków o udzielenie informacji publicznej do WIS WSA w Białymstoku wpłynęło 15 wniosków o udzielenie informacji w ramach współpracy z krajowymi jednostkami organizacyjnymi. Ich autorami były:

- a/ prokuratury rejonowe bądź okręgowe – 7 wniosków,
- b/ sądy rejonowe bądź okręgowe – 3 wnioski,
- c/ komendy Policji – 2 wnioski,
- d/ Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w B. – 1 wniosek,
- e/ Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich – 1 wniosek,
- f/ Urząd Miejski w B. – 1 wniosek.

Wnioski ww. jednostek organizacyjnych poza prośbami o informacje odnoszące się do postępowania sądowego zawierały często prośbę o nadesłanie kopii orzeczeń Sądu. Wszystkie te wnioski zostały załatwione pozytywnie zarówno

poprzez podanie żądanych informacji jak i przez przekazanie kopii orzeczeń. Tych ostatnich przesłano 28.

Drugą zasadniczą formą udzielania informacji dotyczących działalności Sądu przez Wydział Informacji Sądowej było załatwianie petentów w siedzibie WSA w Białymstoku. Przede wszystkim wymienić tu należy liczbę 1578 spraw, w których udzielono informacji w sekretariacie Wydziału. W tym udostępniono akta 806 osobom. Telefonicznych informacji udzielono 1994. Zatem łączna liczba udzielonych osobiście (ustnych i telefonicznych) informacji wyniosła – 3572. Najczęściej informacje te dotyczyły losów konkretnej sprawy (np. wyznaczenia terminu rozprawy), zasad uiszczenia wpisu sądowego, sposobu zaskarżenia orzeczenia, interpretacji pisma sądu, charakteru wezwania/zawiadomienia sądu, wysokości opłat sądowych oraz sposobu ich uiszczania. Duża część jednak obejmowała ogólne informacje związane z działalnością Sądu, zwłaszcza z zasadami postępowania sądownoadministracyjnego.

Petenci byli każdorazowo sprawnie i kompetentnie załatwiani. Podkreślić należy sprawne udostępnianie akt, co odbywa się dzięki niezmiennie dobrej współpracy z wydziałami orzecznymi, traktującymi priorytetowo sygnały o potrzebie dostarczenia akt do czytelnika.

Stosownie do upoważnienia zawartego w § 5 ust. 1 pkt. 3 Regulaminu wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 169, poz. 1646) Wydział Informacji Sądowej prowadził sprawy petycji, skarg i wniosków. Z upoważnienia Prezesa Sądu pisma w tym przedmiocie z zasady załatwiała Przewodnicząca Wydziału. W 2013 roku wpłynęło 17 skarg oraz 22 wnioski i wszystkie zostały załatwione. Dodać należy 11 pism jako wniesionych ponownie w tym samym przedmiocie. W wyraźny sposób, w stosunku do roku poprzedniego, zwiększyła się liczba wniosków.

10 skarg dotyczyło działalności tutejszego sądu. Spośród nich: 3 dotyczyły wadliwego rozstrzygnięcia, 5 – wadliwego prowadzenia postępowania, w 1 zarzucono opieszałość w zawisłym przed sądem postępowaniu i zawarto krytyczne uwagi do sposobu prowadzenia rozpraw, jedna została złożona na pracowników administracyjnych. Żadna ze skarg nie okazała się zasadną. Pozostałe dotyczyły innych podmiotów i zostały przekazane właściwemu organowi bądź zwrócone nadawcy.

Wśród wniosków – 4 pochodziły od posłów na Sejm RP i stanowiły interwencje poselskie we wskazanych w nich sprawach.

Wszystkie skargi i wnioski zostały rozpoznane bez zbędnej zwłoki.

WIS WSA w Białymstoku pełni w dalszym ciągu obowiązki administratora systemu informatycznego, w tym prowadzi obsługę Biuletynu Informacji Publicznej oraz strony internetowej.

Poza wymienionymi formami działalności Wydziału wymienić należy wszystkie pozostałe zadania określone w § 5 ww. Regulaminu. Są one wykonywane na bieżąco.

W 2013 roku Przewodniczący Wydziału pełniąc jednocześnie funkcję rzecznika prasowego sądu wielokrotnie udzielał informacji telefonicznie mediom o stanie spraw, treści wydanego orzeczenia, prawomocności, skutkach prawnych wyroku sądu. Zauważalny był wzrost zainteresowania środków masowego przekazu, zwłaszcza lokalnych, sprawami rozpoznawanymi w WSA w Białymstoku. Głównie to zainteresowanie obejmowało skargi na uchwały organów samorządowych np.: w przedmiocie likwidacji szkół, połączenia czy likwidacji ZOZ-ów, planów zagospodarowania przestrzennego czy uchwały dotyczące gospodarki odpadami. Interesowano się sprawami dot. referendum oraz zarządzeń wojewody.

Pozycja „Wokandy” na rodzimej stronie internetowej zdaje egzamin, bowiem widoczna jest lepsza orientacja mediów w zakresie rodzaju i charakteru spraw zawisłych przed tut. Sądem.

W roku sprawozdawczym nie pojawiły się w mediach negatywne informacje odnoszące się do działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, ani krytyczne opinie. Relacje prasowe, radiowe i telewizyjne prawidłowo, bez potrzeby ich prostowania, przekazywały informacje o sprawach i działalności Sądu.

Na pracę Wydziału Informacji Sądowej nie wpłynęła żadna skarga.

W zakresie pozaorzecniczej działalności Sądu to podać należy, iż sędziowie oraz pozostali pracownicy systematycznie podnosili kwalifikacje m.in. biorąc udział w konferencjach i szkoleniach organizowanych przez Naczelny Sąd Administracyjny oraz wojewódzkie sądy administracyjne jak też instytucje zewnętrzne np.: Polską Akademię Nauk.

Zasygnalizować można, że:

- 10 kwietnia – sędzia NSA Stanisław Prutis (w stanie spoczynku) Uchwałą Nr 234/13 Krajowej Rady Sądownictwa został wyróżniony medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae”. Uroczystość uhonorowania prof. dr hab. Stanisława Prutisa odbyła się 12 września 2013 r. w siedzibie KRS w Warszawie, w której uczestniczył Prezes WSA w Białymstoku – Wojciech Stachurski;
- 11 czerwca - „Zarząd Województwa Podlaskiego Uchwałą Nr 165/2402 przyznał Panu Ireneuszowi Henrykowi Darmochwałowi – Prezesowi WSA w Białymstoku w stanie spoczynku Odznakę Honorową Województwa Podlaskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kształtowania zasad demokratycznego państwa prawa i kultury prawnej Województwa Podlaskiego”;
- 03 lipca – asystentka sędziego Elżbieta Lemańska obroniła na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku pracę doktorską pt.: „Problem przedawnienia roszczeń związanych z wywłaszczeniem nieruchomości”.

Wszystkie orzeczenia WSA w Białymstoku wydane w bieżącym okresie sprawozdawczym dostępne są w wersji zanonimizowanej w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych na stronie internetowej www.orzeczenia.nsa.gov.pl. (w liczbie 20 086 na dzień 31 grudnia 2013 r.), która jest dostępna również ze strony Biuletynu Informacji Publicznej tegoż Sądu: www.bip.bialystok.wsa.gov.pl. Natomiast w bazie wewnętrznej sądów administracyjnych tj. Centralnej Bazie Orzeczeń i Informacji o Sprawach, która nie jest dostępna ze strony internetowej, stan orzeczeń WSA w Białymstoku udostępnionych na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosił 24 893.

Na bieżąco trwa anonimizacja orzeczeń wydawanych przez Sąd.

W okresie sprawozdawczym orzeczenia tegoż Sądu były również publikowane w następujących periodykach:

- „**Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych**” – w numerze 4 z sierpnia 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie dotyczącej dostępu do akt administracyjnych (II SA/Bk 122/12); w numerze 5 z października 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie

dotyczącej odmowy wyrażenia zgody na kontynuowanie dodatkowego zatrudnienia (II SO/Bk 6/13); w numerze 6 z grudnia 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie dotyczącej zasiłku stałego (II SA/Bk 740/12);

- „**Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego**”- w numerze 1 z lutego 2013 r. zamieszczono informację o wyrokach w sprawach dotyczących nakazania wykonania robót budowlanych (II SA/Bk 668/11) i wezwania do poddania automatu do gier badaniu sprawdzającemu (II SA/Bk 465/12); w numerze 2 z kwietnia 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie dotyczącej negatywnej oceny wniosku o dofinansowanie projektu (I SA/Bk 85/11); w numerze 3 z czerwca 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie dotyczącej podatku od towarów i usług (I SA/Bk 245/12); w numerze 4 z sierpnia 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie dotyczącej odmowy wszczęcia postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji w sprawie lokalizacji zjazdu z drogi publicznej (II SA/Bk 699/12); w numerze 5 z października 2013 r. zamieszczono informację o wyrokach w sprawach dotyczących wydania dokumentów (II SAB/Bk 31/12) i nieprzyznania stypendium rektora dla najlepszych studentów (II SA/Bk 338/12);

- „**Orzecznictwo Sądów Polskich**” – w numerze 7–8 z lipca – sierpnia 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie dotyczącej nieprzyznania stypendium rektora dla najlepszych studentów (II SA/Bk 338/12); w numerze 9 z września 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie opinii dotyczącej wniosku o przyznanie stypendium ministra za wybitne osiągnięcia (II SA/Bk 1011/12); w numerze 12 z grudnia 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie dotyczącej odmowy dostępu do akt postępowania administracyjnego (II SA/Bk 122/12).

Pojedyncze informacje o orzeczeniach opublikowały również:

„**Rejent**” – w numerze 5 z maja 2013 r. zamieszczono informację o wyroku w sprawie dotyczącej ustalenia warunków zabudowy (II SA/Bk 859/12), a w numerze 6 z czerwca 2013 r. zamieszczono informację o wyrokach w sprawach dotyczących podatku od towarów i usług (I SA/Bk 37/13) oraz zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych (I SA/Bk 59/13);

„**Przegląd Orzecznictwa Podatkowego**”- w numerze 2 z kwietnia 2013 r. zamieszczono informację o wyrokach w sprawach dotyczących: podatku od nieruchomości za 2008 r. (I SA/Bk 88/10) i odpowiedzialności podatkowej płatnika (I SA/Bk 555/10); w numerze 3 z czerwca 2013 r. zamieszczono informację o wyroku

w sprawie dotyczącej określenia wysokości odsetek za zwłokę od należnych a niewpłaconych zaliczek miesięcznych na podatek dochodowy od osób fizycznych (I SA/Bk 70/13). W numerze 6 z grudnia 2013 r. informacje o zasadach wyliczania podstawy opodatkowania przy nabyciu przez podatnika prawa do korzystania z części budynku i części nieruchomości gruntowej (I SA/Bk 119/13).

Największą ilość informacji dotyczących orzecznictwa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku opublikowano w ogólnopolskich wydaniach dzienników takich jak: „Dziennik Gazeta Prawna” oraz „Rzeczpospolita”.

Lokalne wydania prasy codziennej także opisywały sprawy budzące zainteresowanie społeczności lokalnej zamieszczając liczne artykuły poświęcone przebiegowi i wyrokowaniu w postępowaniach dotyczących m.in. likwidacji szkół, reorganizacji szpitali czy organizacji referendum gminnego.

Tabela 2 – Wpływ i załatwienie spraw oraz stan zaległości w 2013 r. w Wydziale I

Miesiąc	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	ZAŁATWIONO			Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym:		
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym	
Styczeń	87	37	34	30	4	90
Luty	90	38	48	37	11	80
Marzec	80	49	34	26	8	95
Kwiecień	95	42	34	29	5	103
Maj	103	52	32	27	5	123
Czerwiec	123	115	50	45	5	188
Lipiec	188	58	26	21	5	220
Sierpień	220	42	38	29	9	224

Wrzesień	224	48	92	79	13	180
Październik	180	48	73	65	8	155
Listopad	155	43	45	43	2	153
Grudzień	153	75	81	73	8	147
RAZEM	x	647	587	504	83	x

Tabela 3 – Wpływ i załatwienie spraw oraz stan zaległości w 2013 r. w Wydziale II

Miesiąc	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	ZAŁATWIONO			Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym:		
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym	
Styczeń	311	95	81	47	34	325
Luty	325	64	73	59	14	316
Marzec	316	95	103	74	29	308
Kwiecień	308	141	105	68	37	344
Maj	344	84	121	64	57	307
Czerwiec	307	119	92	66	26	334
Lipiec	334	130	40	23	17	424
Sierpień	424	106	82	54	28	448
Wrzesień	448	126	102	75	27	472
Październik	472	153	106	82	24	519

Listopad	519	108	115	96	19	512
Grudzień	512	133	154	122	32	491
RAZEM	x	1354	1174	830	344	x

Dane zawarte w tabelach 2, 3 obejmują:

- skargi na akty i czynności organu (repertorium SA),
- skargi na bezczynność organu (repertorium SAB),
- inne niż wymienione w pkt. 1, 2 sprawy rozpatrywane na podstawie przepisów – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a w tym między innymi dla wpisywania wniosków o przyznanie prawa pomocy składanych przed wpływieniem skargi (repertorium (SO))

Tabela 4 – Załatwienie na rozprawach skarg w latach 2004-2013

Rok	Załatwiono na rozprawie			
	Ogółem	w tym:		
		uwzględniono	oddalono	w inny sposób
2004	1301	350	896	55
2005	961	208	690	63
2006	1045	283	696	66
2007	1176	422	705	49
2008	994	304	637	53
2009	1151	354	740	34
2010	1210	370	786	54
2011	1164	298	816	50
2012	1170	262	844	64

2013	1334	368	896	70
-------------	-------------	------------	------------	-----------

Tabela obejmuje załatwienie w dwóch wydziałach orzecznicych WSA w Białymstoku (sprawy z repertorium SA i SAB)

Tabela 5 – Wpływ skarg kasacyjnych do WSA w Białymstoku w 2013 roku

Lp.	Rodzaj sprawy	Wpłynęło	Odrzucono skargę kasacyjną	Przekazano do NSA
1.	SA	327	14	302
2.	SAB	24	2	19
3.	SO	-	-	-
Razem	(SA+ SAB+SO)	351	16	321

Tabela 6 – Sprawy niezadowolone w WSA w Białymstoku w 2013 roku

Lp.	Rodzaj sprawy	Liczba spraw niezadowolonych pozostających od daty pierwszego wpływu skargi do sądu				
		powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 lat
1.	SA	127	23	7	10	-
2.	SAB	6	3	7	2	-

Dane nie obejmują spraw, w których nastąpiło wznowienie postępowania sądowego. Tych niezadowolonych pozostało 7.

Tabela 7 – Terminowość załatwiania spraw w WSA w Białymstoku w 2013 roku

Lp.	Rodzaj sprawy	Od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do jej załatwienia upłynął okres:							
		razem (3-9)	do 2 miesięcy	powyżej 2 miesięcy do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 4 miesięcy	powyżej 4 miesięcy do 6 miesięcy	powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy do 24 miesięcy	powyżej 24 miesięcy
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	SA	1 632	435	326	388	358	113	12	-
2.	SAB	97	33	33	10	13	7	1	-